

ЖИТИ ЗА ПРИНЦИПОМ "ЗІРКИ"

Свій прекрасний сьомий ювілей Марія Іллівна Скрипниченко – знана і поважна вчена, доктор економічних наук, професор, член-кореспондент НАН України, заслужений економіст України, незмінний член редколегії журналу "Економіка і прогнозування", гарна Людина, добрий друг, колега, матуся і бабуса – зустріла як завжди в роботі – за модельними

розрахунками сценаріїв реконструктивного відновлення економіки України, що зазнала жахливих руйнувань через військову агресію РФ. Отриманий результат моделювання читач може побачити у статті ювілярки, підготовленій спільно з її колегами, у цьому номері журналу.

Заслужене і вагоме реноме М.І. Скрипниченко як фахівця у галузі прикладного кількісного аналізу та економетричного моделювання здобуто її довгою та копіткою працею при розробленні наукового інструментарію комплексних інтегрованих моделей економічного розвитку, орієнтованих на практичну реалізацію в умовах нестабільної економічної кон'юнктури. Оригінальний спосіб інтеграції складових цих комплексних моделей – за структурою "зірки". Розробки моделей різнопланового характеру дозволяють у реальному режимі часу проводити необхідний комплекс обґрунтування економічної політики та оцінки пропозицій різних експертних груп та урядових ініціатив. На їх основі Інститут економіки та прогнозування НАН України здійснює відповідні розрахунки при розробленні пропозицій до документів як системного, так і перспективного характеру.

"Комплексні інтегровані макромоделі підпорядковуються певній меті розвитку економічного об'єкта і, відповідно, зміни, що відбуваються в окремих симплексах (елементах), можуть відображатися на ефективності всього комплексу... При "зірковій" інтеграції макромоделей визначається "зірка" певного комплексу симплексів", – це цитата із однієї зі статей Марії Іллівни. "Зіркою" ж у моделі її власного життя стала наука (153 наукові праці у доробку) та освітня діяльність. Ефективність моделі забезпечили факультет економічної кібернетики КНУ ім. Тараса Шевченка, аспірантура зі спеціальності "математичне моделювання в економіці" в Інституті кібернетики НАН України. А далі – продовження досліджень в Інституті кібернетики, Інституті економіки, Інституті економіки та прогнозування, підготовка докторського дослідження за керівництва академіка НАН України В.М. Гейця, багаторічна – з 1996 року – спільна участь із ним у міжнародній експертній групі Проекту LINK (ООН – США) з актуальних питань моделювання та прогнозування розвитку економіки світу, окремих країн та регіонів.

Наразі у макросвіт М.І. Скрипниченко інтегровано багато мікромоделей – керівну (виконує обов'язки завідувача найбільшого відділу

Інституту економіки та прогнозування НАН України – відділу моделювання та прогнозування економічного розвитку), організаційну (член спеціалізованої Вченої ради Інституту з проведення захистів дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора та кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.11 – математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці, продовжуючи наукову школу В.М. Гейця; член бюро секції, яка розглядає роботи молодих вчених, Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки; член Наукової ради МОН України з питань проведення експертизи конкурсних робіт в інфосистемі МОН України "Наука в університетах" за секцією 17 "Економіка"), педагогічну (голова комісії щодо захисту кваліфікаційних та магістерських робіт у Національному університеті "Києво-Могилянська академія", Національному університеті біоресурсів і природокористування, Київському національному університеті імені Тараса Шевченка), пропагандистську (член редколегій нашого і ще декількох відомих економічних журналів України та автор статей). Центральний блок комплексу життєвих моделей Марії Іллівної може визначатися пріоритетно, залежно від поставлених завдань, проте варто сказати одразу, що справа її життя стала і способом її буття.

У міжнародній моделі життя ювілярші – різні міжнародні дослідницькі проекти, наприклад, TACIS ACE Європейського Союзу з питань модельної оцінки зовнішньоторговельної політики України щодо оцінки наслідків регулювання зовнішньої торгівлі в Україні та впливу екзогенних та управляючих змінних на ключові макроіндикатори; українсько-польський проект з проблем побудови інтегрованої макромоделі розвитку економіки знань у Польщі та Україні; проект з розроблення експериментальної міжкrajнної моделі економічного розвитку "Німеччина – Росія – Україна – Швейцарія", проекти Світового банку з питань імітаційного моделювання зменшення зайнятості відповідно до розгортання негативної демографічної ситуації в Україні із впливом поширення епідемічних захворювань та моделювання наслідків змін податкової політики в Україні. А в державотворчій моделі – участь у складі групи експертів НАН України у розробленні першого в країні законопроекту "Про державне прогнозування та розроблення програм економічного й соціального розвитку України", неодноразово (2000–2005 рр.), підготовка щорічних послань Президента України до Верховної Ради України з питань прогнозування соціально-економічного розвитку, доповідні записки та аналітичні матеріали з актуальних питань оцінки та моделювання динаміки ключових макроіндикаторів розвитку економіки України...

Щиро вітаючи Марію Іллівну Скрипниченко зі славним ювілеєм, редколегія журналу "Економіка і прогнозування" та увесь колектив ДУ "Інститут економіки та прогнозування" бажають їй незгасного молодечого запалу, незначної (у межах статистичної) похибки у прогнозах та "зіркового" підходу до акумуляції сил у пошуках наукової істини та створення нових моделей економічного буття на якісно іншій основі задля відновлення та майбутнього процвітання України!

*Редколегія журналу «Економіка і прогнозування»,
колектив Інституту економіки та прогнозування НАН України*